

21.04.2020

Tarcza antykryzysowa 2.0

w zakresie prawa pracy

BARAN KSIĄŻEK BIGAJ

Truple
Konarski
Podrecki
& Wspólnicy

TKP

Zwolnienie z 50 % składek ZUS dla ubezpieczających od 10 do 49 osób

„Tarcza 2.0” rozszerza zakres zwolnień ze składek ZUS. Nowe przepisy obejmą również płatników zgłaszających do ubezpieczeń społecznych od 10 do 49 ubezpieczonych. Zwolnienie przysługiwać ma za okres od 1 marca do 31 maja 2020 r. Płatnik (pracodawca) może ubiegać się o zwolnienie ze składek ZUS w wysokości 50% łącznej kwoty nieopłaconych należności z tytułu składek wykazanych w deklaracji rozliczeniowej złożonej za dany miesiąc.

Ponadto, jeśli składki wykazane w deklaracji rozliczeniowej za marzec 2020 r. zostały opłacone płatnikowi przysługuje ich zwrot na dotychczasowych zasadach dotyczących zwrotu nienależnie opłaconych składek.

Modyfikacja okresu szczególnej ochrony przed wypowiedzeniem z przyczyn niedotyczących pracownika

Zgodnie z brzmieniem „tarczy 2.0” przy świadczeniach pomocowych z FGŚP ogranicza się również okres szczególnej ochrony przed wypowiedzeniem z przyczyn niedotyczących pracownika. Szczególna ochrona pracownika przed wskazanym wypowiedzeniem ma obowiązywać jedynie w okresie pobierania świadczeń, a nie jak do tej pory przez okres pobierania świadczeń + analogiczny okres po zakończeniu pobierania świadczeń, nie dłużej niż trzy miesiące.

Ta modyfikacja weszła w życie z mocą wsteczną od 1 kwietnia 2020 r.

Nowe zasady przy obniżaniu wymiaru czasu pracy pracowników

Zgodnie z przepisami „tarczy 1.0” pracodawca miał możliwość obniżenia wymiaru czasu pracy pracownikowi o 20%, nie więcej niż do 0,5 etatu. Przepisy „tarczy 2.0” przewidują, iż obniżenie wymiaru czasu pracy pracownikowi będzie możliwe maksymalnie o 20%, nie więcej niż do 0,5 etatu. Należy pamiętać o zastrzeżeniu, że wynagrodzenie nie może być niższe niż minimalne wynagrodzenie za pracę, z uwzględnieniem wymiaru czasu pracy. Przepis ten umożliwia bardziej elastyczne podejście do obniżenia wymiaru czasu pracy.

Przepis wszedł w życie z mocą wsteczną od dnia 1 kwietnia 2020 r.

Początek okresu dopłat do wynagrodzeń z Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych

Zgodnie z nowym brzmieniem przepisów zawartych w „tarczy 2.0” świadczenia na rzecz ochrony miejsc pracy oraz środki na opłacanie składek na ubezpieczenia społeczne pracowników będą przysługiwać przez okres 3 miesięcy przypadających od miesiąca złożenia wniosku. Poprzednio okres ten liczono od „daty złożenia wniosku”. Warunkiem przyznania dofinansowania pozostaje objęcie pracowników obniżonym wymiarem czasu pracy lub przestojem ekonomicznym.

Niniejsza zasada weszła w życie z mocą wsteczną od dnia 1 kwietnia 2020 r.

Możliwość przeprowadzenia zdalnych szkoleń BHP

Przepisy „tarczy 2.0” dopuszczają również możliwość przeprowadzenia w okresie stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii przeprowadzenia wstępnych szkoleń BHP w całości za pośrednictwem środków komunikacji elektronicznej (zdalnie).

Wyjątki stanowią szkolenia instruktażu stanowiskowego:

- pracownika zatrudnianego na stanowisku robotniczym,
- pracownika zatrudnionego na stanowisku, na którym występuje narażenie na działanie czynników niebezpiecznych,
- pracownika przenoszonego na ww. stanowiska,
- ucznia odbywającego praktyczną naukę zawodu oraz studenta odbywającego praktykę studencką.

Ustawa wydłuża również ważność okresowych szkoleń BHP.

Nowe, szczególne możliwości dla niektórych pracodawców w czasie epidemii

Na podstawie „tarczy 1.0” niektórzy pracodawcy (np. z sektorów uznanych za strategiczne dla funkcjonowania państwa) mieli możliwość, w przypadku ogłoszenia stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii, na czas oznaczony nie dłuższy niż do czasu odwołania ww. stanów:

- zmienić system lub rozkład czasu pracy pracowników w sposób niezbędny dla zapewnienia ciągłości funkcjonowania przedsiębiorstwa lub stacji,
- polecić pracownikom świadczenie pracy w godzinach nadliczbowych w zakresie i wymiarze niezbędnym dla zapewnienia ciągłości funkcjonowania przedsiębiorstwa lub stacji.

Natomiast, zgodnie z „tarczą 2.0” do wskazanego katalogu dodaje się, iż podczas stanu zagrożenia epidemicznego oraz stanu epidemii pracodawca może, na czas oznaczony nie dłuższy niż do czasu jego odwołania:

- zobowiązać pracownika do pozostawania poza normalnymi godzinami pracy w gotowości do wykonywania pracy w zakładzie lub w innym miejscu wyznaczonym przez pracodawcę,
- polecić pracownikowi wykonywanie prawa do odpoczynku w miejscu wyznaczonym przez pracodawcę.

W tego typu sytuacjach pracodawca obowiązany jest zapewnić pracownikowi zakwaterowanie i wyżywienie niezbędne do realizacji przez pracownika jego obowiązków pracowniczych. Wartość świadczeń polegających na zakwaterowaniu i wyżywieniu nie podlega wliczeniu do podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne.

Jednocześnie na podstawie „tarczy 2.0” do stosowania powyższych mechanizmów uprawniony będzie również pracodawca zatrudniający m.in. w przedsiębiorstwie:

- prowadzącym działalność polegającą na świadczeniu usług bankowych;
- prowadzącym działalność w sektorze rolno-spożywczym związaną z wytwarzaniem lub dostarczaniem żywności.

Ponowne „postojowe” przy umowach cywilnoprawnych i samozatrudnieniu

Zgodnie z przepisami „tarczy 2.0” osobie wykonującej pracę na podstawie umowy cywilnoprawnej lub osobie samozatrudnionej (jednoosobowa działalność gospodarcza), która uzyskała świadczenie postojowe zgodnie z „tarczą 1.0” będzie mogło być przyznane ponowne świadczenie na podstawie oświadczenia. Wypłata takiego świadczenia może być dokonana nie wcześniej niż po upływie miesiąca od wypłacenia pierwszego świadczenia postojowego.

Ponowne „postojowe” zostanie przyznane pod warunkiem wykazania w oświadczeniu, że sytuacja materialna tej osoby nie uległa poprawie.

Zgodnie z brzmieniem „tarczy 2.0” ww. osoby mogą otrzymać świadczenie postojowe trzykrotnie. Dotychczasowe przepisy „tarczy 1.0” przewidywały jednokrotną wypłatę tego świadczenia.

Zniesiono regułę, zgodnie z którą świadczenie postojowe nie mogło przysługiwać samozatrudnionemu, którego przychód uzyskany w miesiącu poprzedzającym miesiąc złożenia

wniosku był wyższy od 300% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia z poprzedniego kwartału ogłaszanego przez GUS. Wymóg spadku przychodu o 15% nie został zmieniony.

Zwolnienie samozatrudnionych z obowiązku zapłacenia składek – brak zniesienia kryterium przychodowego związanego z 300 % przeciętnego wynagrodzenia

Wbrew niektórym doniesieniom medialnym „tarcza 2.0” nie przewiduje zwolnień ze składek ZUS wszystkich firm jednoosobowych, bez względu na wysokość przychodu.

„Tarcza 2.0” przewiduje zwolnienie z obowiązku opłacenia składek za okres 1 marca 2020 r. - 31 maja 2020 r., jeżeli samozatrudniony (jednoosobowa działalność gospodarcza):

- prowadził działalność przed 1 kwietnia 2020 r. (wg. „tarczy 1.0” – przed 1 lutego 2020 r.),
- jego przychód z tej działalności w rozumieniu przepisów o PIT uzyskany w pierwszym miesiącu, za który jest składany wniosek o zwolnienie, nie był wyższy niż 300% prognozowanego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w gospodarce narodowej w 2020 r.

Linki do 3 ustaw antykryzysowych:

- [Link](#) do ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych.
- [Link](#) do ustawy z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw („tarcza 1.0”).
- [Link](#) do ustawy z dnia 16 kwietnia 2020 r. o szczególnych instrumentach wsparcia w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2 („tarcza 2.0”).

W przypadku pytań zapraszamy do kontaktu

Paweł Krzykowski – Partner
pawel.krzykowski@ksiazeklegal.pl

Kajetan Bartosiak – Partner
kajetan.bartosiak@ksiazeklegal.pl